

Beynəlxalq aləmdə millətlərarası münaqişələrin yaşandığı dövrdə Azərbaycan sülh və əmin-amanlıq istəyini, humanist, dini tolerantlığa hörmətlə yanaşan, milli-mənəvi dəyərləri qoruyan, mədəniyyətlərarası dialoqa töhfə verən xalq olduğunu nümayiş etdirir. Əsrlər boyu Azərbaycan müxtəlif mədəniyyətlərin, dirlərin və sivilizasiyaların qovuşduğu məkan olduğundan qarşılıqlı əlaqələr Azərbaycanda gündəlik həyat tərzinə çevrilib və ölkəmizin mədəniyyəti dünyanın bütün qitələrində təbliğ edilərək, sərhədsiz dünyaya çıxıb. Qloballaşma, etnik münaqişələr, dözümsüzlük, təcavüz əsrinə Odlar diyarı Şərqə məxsus qonaqpərvərlik ənənələrini, birgəyaşayış modelini və mədəniyyətini qoruyub saxlayır.

Mövcud milli-mədəni müxtəliflik və etnik-dini dözümlülük mühiti Azərbaycanı çoxmillətli, çoxkonfessiyalı diyar kimi, dünya miqyasında mədəniyyətlərarası dialoqun bənzərsiz məkanı edib. Ölkəmizdə beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin keçirilməsi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, ölkəmizin dünyadakı rolunu, inkişafını, ölkəmizə beynəlxalq aləmin, aparıcı dövlətlərin hörmətini və rəğbətini göstərir. Son illər mədəniyyət və sivilizasiyalararası dialoq istiqamətində keçirilmiş beynəlxalq tədbirlərin statistikasına və coğrafiyasına diqqət yetirsək, görürük ki, bu sahədə təşəbbüslərin çox böyük əksəriyyəti artıq beynəlxalq aləmdə müxtəlif mədəniyyətlərin qovuşduğu məkan statusu qazanmış Azərbaycan tərəfindən olmuşdur. Bakıda keçirilmiş "Mədəniyyətlərarası dialoqda qadınların rolu" Forumu, İslam Ölkələri Elm və Təhsil Nazirlərinin VI Konfransı, "Bakı - İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı - 2009", İslam Ölkələri Mədəniyyət Nazirlərinin VI Konfransı, Dünya Dini Liderlərinin Bakı Sammiti, Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu və onlarla bu kimi tədbirlər elm, mədəniyyət sahəsində əlaqələrin yaradılması və xalqlar arasında dialoqun qurulmasında böyük əhəmiyyətə malikdir.

Qeyd edək ki, bir çox beynəlxalq səviyyəli tədbirlər kimi, Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun keçirilmə məkanının yekdilliklə Azərbaycan paytaxtının seçilməsi qərarı təkəcə ölkəmizin geosiyasi əhəmiyyəti ilə deyil, həm də ölkəmizin müxtəlif etnosların və millətlərin tarixən mehriban dostluq və qardaşlıq şəraitində yaşadığı tolerant məkan və ilkin bəşər mədəniyyətinin təşəkkül tapdığı ərazilərdən biri olması ilə bağlıdır. Forum artıq mədəniyyətlərarası məclis kimi dünya miqyaslı brend kimi səslənir. Belə ki, sözügedən forum mədəniyyətlərarası dialoq, sülh, əməkdaşlıq, irqi və dini dözümsüzlük hallarının aradan qaldırılması və s. bu kimi məsələlərin müzakirəsi üçün global brend statusu qazanıb. Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu müxtəlif xalqların bir-birlərinin mədəniyyətlərinə daha yaxından bələd olmaları baxımından da təqdirəlayiqdir. Azərbaycan dövləti tərəfindən həyata keçirilən xoşməramlı siyasət, eləcə də, müxtəlif mədəniyyətlərin və qitələrin qovuşduğunda yerləşən ölkəmizin həm geosiyasi vəziyyəti, həm də mədəni zənginliyin "Bakı prosesi" çərçivəsində mədəniyyətlərarası dialoq təşəbbüslərini Avropa və ona qonşu regionların hüdudları çərçivə-

Qarabağ həqiqətlərinin təbliği yönündə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Azərbaycanın Birinci Xanımı, YUNESKO və İSESKO-nun Xoşməramlı Səfiri Mehriban xanım Əliyevanın dəstəyi ilə keçirilən layihə, proqram, tədbirlər də öz əhəmiyyəti və müxtəlifliyiylə seçilir. Fond tərəfindən ölkəmizin dünyada təbliğinə yönələn hədəflər uğurla reallaşmaqdadır. Qloballaşma, etnik münaqişələr, dözümsüzlük, təcavüz əsrinə ölkəmiz Şərqə məxsus qonaqpərvərlik ənənələrinin, birgəyaşayış mədəniyyətini qorunub saxlayır və

yatı qazanması milli mədəniyyətimizin təbliğində əhəmiyyətli rol oynamır? Dünya milli musiqimizə, bəstəkarlarımıza, əsrlərdən soraq verən sənət dünyamıza valeh olmaya bilərmiz? 57-ci Venesiya Biennalesi-Beynəlxalq İncəsənət Sərgisində Azərbaycanın iştirakı və "Bir günəş altında. Birgə yaşamaq mədəniyyəti" adlanan milli pavilyonda Azərbaycanın multikultural ənənələrinin və tolerantlığın əksi ölkəmizdəki mövcud ənənələrin göstəricisi deyildimi? Belə əsərləri ilə dünyaya çıxan Azərbaycan sənət əsərlərinin dili ilə bəşəriyyəti birgə yaşamaq mədə-

Avropa Parlamentində Azərbaycan mədəniyyəti günləri və onlarla belə tədbirlər Azərbaycan reallıqlarını təqdimində əhəmiyyətlidir. Eləcə də, Parisdə Luvr Muzeyinin qarşısındakı məşhur "Pale Royal" meydanında "Azərbaycan şəhərciyi"nin açılışı fondun həyata keçirdiyi layihələrin davamıdır. Belə tədbirlərin dünya ölkələrində təşkil Azərbaycanın zəngin tarixi, mədəniyyəti, milli dəyərləri ilə bəşər sivilizasiyasına töhfələr verdiyini bir daha təsdiqləyir.

Sadalamaqla sona yetməyən nailiyyətlər Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi əhəmiyyətli

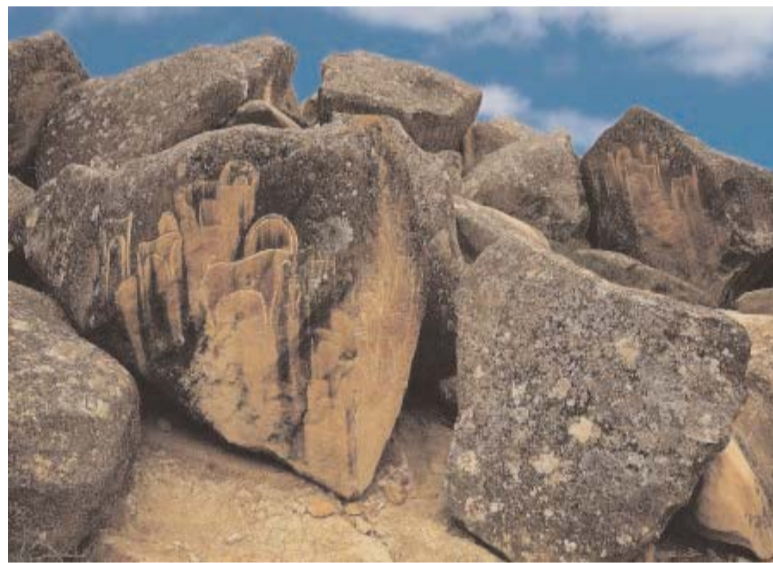
MƏDƏNİ İRSİMİZİN TƏBLİĞİNDƏ YENİ ÜFÜQLƏR

sindən çıxararaq, global səviyyəyə yüksəldib.

QLOBALLAŞAN DÜNYAMIZDA XALQLARI YAXINLAŞDIRAN MƏHZ MƏDƏNİYYƏT KÖRPÜSÜDÜR

Azərbaycanın beynəlxalq arenada tanınmasında, qədim və zəngin mədəniyyətə malik xalqımız haqqında obyektiv ictimai rəyin formalaşmasında mövcud əlaqələrin olması danılmazdır. Təbii ki, beynəlxalq miqyasda Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılmasında optimal yol xalqlararası münasibətlərin möhkəmlənməsidir. Əlbəttə, müasir dünyamızda insanları bir-birinə birləşdirən və yaxın edən, məhz mədəniyyət körpüsüdür.

Müstəqillik illərində, ölkə həyatının inkişaf edən bütün sahələri kimi, mədəniyyət və incəsənətimiz də zənginləşib, beynəlxalq aləmdə daha geniş miqyasda tanınıb və zəngin tarixi-mədəni irsi ilə öz sözünü deyib. Şübhəsiz ki, hər bir inkişaf özündən əvvəlki təmələ söykənir. Ötən əsrin sonunda milli dövlətçiliyini bərpa edən Azərbaycanın müstəqillik yolunda qazandığı nailiyyətlərin, mədəniyyət sahəsində uğurlarımızın da təməli böyük ölçüdə 70-80-ci illərdə Ulu Öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyi dövründə qoyulmuşdur. Ulu Öndər müstəqil Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrdə də mədəniyyətimizin himayədarı olub, bu sahəyə diqqət və qayğısını əsirgəməyib. Bu siyasət Heydər Əliyev siyasətinin layiqli davamçısı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir və daha da zənginləşdirilir. Prezident İlham Əliyevin respublikaya rəhbərliyinin ilk illərindən tarixi-mədəni irsə bağlılıqla bərabər, modernləşmə, qabaqcıl dünya təcrübəsinin tətbiqi və idarəetmədə islahatlarla müşayiət olunub. Təbii ki, mədəniyyəti geniş məkana çıxarmaq, təqdim və təbliğ etmək üçün xalqın böyük sənət nümunəsi, zəngin irsinin olması vacib amillərdir. Milli adət-ənənələrimizin, elm və mədəniyyətimizin inkişafı,

dünyaya təqdim edir. Azərbaycan milli dəyərlərinə, mədəniyyətinə və incəsənətinə böyük həssaslıqla yanaşan Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə keçirilən beynəlxalq tədbirlər ölkəmizin tərcümanına çevrilib. Mehriban xanım mədəni irsimizin dünyada tanınmasında yeni üfüqlər açıb. Qobustan qayaüstü rəsmləri, Muğam sənəti, Azərbaycan aşiq sənəti, Novruz bayramı, Xalçaçılıq sənəti, Tar ifaçılıq sənəti, Çövkən milli oyunu, Kələğayı sənəti, Lahic misgərlik sənəti YUNESKO-nun müvafiq siyahılarına salınaraq, ümumbəşəri irs statusu qazanıb.

MƏDƏNİYYƏT NÜMUNƏLƏRİMİZ BƏŞƏR SİVİLİZASIYASINA ÖZ TÖHFƏLƏRİNİ VERİR

Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə "Muğam aləmi" Beynəlxalq Muğam Festivalı, Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı, Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalı və s. artıq ənənəyə çevrilərək, müasir mədəniyyət tariximizə yeni səhifələr yazmış və milli mədəniyyətimizin dünyada təbliğində əhəmiyyətli rol oynayır. Ü.Hacıbəylinin "Koroğlu" operası türkdilli ölkə sənətcilərinin iştirakı ilə tamaşaya qoyulması, "Arşın mal alan" operettasının Vyanada, Qara Qarayevin "Yeddi gözəl" bəletinin ilk dəfə ABŞ-da səhnə hə-

layihələrin məntiqidir. Fondun prezidentinin təşkilatçılığı və səmərəli əlaqələrinin davamı olaraq dövlətlərarası formalaşmış sıx əməkdaşlıq Azərbaycanın nüfuzunun daha da artmasına yönəlib.

Azərbaycanın qeyri-maddi mədəni irsinin qorunması, təbliği və təşviqi məqsədilə reallaşdırılan "Xalq Yaradıcılığı Paytaxtları" Proqramı da bu çəhbəndir. Regionların mədəni həyatına yeni ilmlər qazandıran proqrama əsasən 15 şəhər və rayon "əfsanələr", "folklor", "sənətkarlıq" nominasiyaları üzrə "paytaxt" seçilmiş, çoxsaylı tədbirlər və layihələr həyata keçirilmişdir. Həyata keçirilən bir sıra layihələr geniş vüsət qazanaraq, beynəlxalq mədəniyyət tədbirlərinə çevrilib. Masallıda folklor, Qəbələdə mürəbbə, Şəkiddə şirniyyat festivalları buna nümunədir. "Xalq Yaradıcılığı Paytaxtları" Proqramında təmsil olunan bəzi bölgələr beynəlxalq təşkilatlar formatında "Mədəniyyət Paytaxtı" adını qazanıb. 2013-cü ildə Qəbələnin "MDB-nin mədəniyyət paytaxtı" olması, Şəki şəhərinin 2016-cı il üçün TÜRKSOY tərəfindən "Türk Dünyasının Mədəniyyət Paytaxtı" seçilməsi regionların mədəni irsinin tanınmasında əhəmiyyətlidir.

Göründüyü kimi, həyatımıza rəng qatan, maraqlı və əsrarəngiz mədəniyyət nümunələri müasir dünyaya töhfələrini verir. Azərbaycanın dövlətçilik tarixinin, mədəniyyətinin, adət-ənənələrinin təbliğ olunması, yaşaması istiqamətində görülən tədbirlər dövlətçiliyimizin sağlam təməl üzərində qurulduğunu təsdiqləyir. Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi altında əldə olunan uğurlu diplomatik əlaqələr nəticəsində Azərbaycanın dünya çapında nəhəng dövlətlərlə bir sırada dayanması nailiyyətlərimizin bariz nümunəsidir.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütəlvə İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçün